

učebnice jazyka

```
private final Board board;
private final Base64Converter converter;
private String errorMessage;
private boolean gameOver;

/**
 * Constructor with full converter
 * @param width A width of the board
 * @param height A height of the board
 * @param content An optional content taken from the method
 */
public Board(int width, int height, String content) {
    this(width, height, content, new Base64Converter());
}
```

a tvorba webových aplikací
pro samouky

Učebnice jazyka Java a tvorba webových aplikací pro samouky
Pavel Ponec
<https://jbook.ponec.net/cs3>

Korektura prvního vydání: Google Gemini 1.5 Pro
Odborná korektura druhého vydání: Ing. Ondřej Guth, Ph.D.
Jazyková korektura druhého vydání: Ing. Vladimíra Krejčíková
Ilustrace obálky: Marie Brogowski
Vnitřní ilustrace: autor knihy (pokud není uvedeno jinak)

Vydavatel: Pavel Ponec, Brno
3. přepracované vydání (1. a 2. vydání vyšlo pod názvem Učebnice jazyka Java
na webových příkladech pro úplné začátečníky)
2026, leden
ISBN 978-80-909828-0-2

FAKULTA
INFORMAČNÍCH
TECHNologií
ČVUT V PRAZE

PROPOJÍME TĚ SE SVĚTEM IT

Kvalitní vzdělání ve všech oblastech
informatiky od informačních systémů
a webových technologií přes
počítačovou grafiku až po hardware.

PROČ JÍT NA FIT?

- ▶ 100% pokrytí všech oblastí IT
- ▶ více jak 200 firem pro praxi při studiu
- ▶ 100% zaměstnanost na trhu práce
- ▶ 19 špičkově vybavených laboratoří
- ▶ 12 výzkumných skupin

BAKALÁŘSKÝ STUDIJNÍ PROGRAM

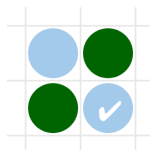
- ▶ titul bakalář (Bc.)
- ▶ standardní doba studia 3 roky
- ▶ 10 specializací

NEPOTŘEBUJEŠ PŘEDCHOZÍ ZNALOST IT. VŠE TĚ NAUČÍME.

Poděkování

Rád bych poděkoval své laskavé dceři za mnoho užitečných podnětů a připomínek, bez kterých by tato kniha neměla současnou podobu. Poděkování patří také všem mým dlouhodobým kolegům v týmu za celou řadu užitečných rad, nápadů a konzultací. Kniha byla vytvořena pomocí open-source aplikací včetně ukázkových příkladů, vektorových obrázků a nástrojů pro sestavení výsledku – to vše na svobodném operačním systému Linux. Tímto bych rád vyjádřil své uznání a poděkování také široké komunitě lidí, kteří se starají o vývoj, údržbu a distribuci open-source projektů. V neposlední řadě děkuji také doc. RNDr. Josefu Kolářovi, CSc., a Ing. Ondřeji Guthovi, Ph.D., z Katedry teoretické informatiky FIT ČVUT za pomoc při druhém vydání této knihy.

Obsah

Poděkování	1
1 Předmluva ke druhému vydání	7
2 Úvodní informace	8
2.1 Ochranné známky	8
2.2 Vyloučení odpovědnosti	8
2.3 Licence ukázkových příkladů	9
2.4 Typografie	9
2.5 Různé	9
3 Úvod a motivace	10
3.1 Proč vznikla tato kniha?	10
3.2 Co budeme potřebovat?	11
3.3 Proč se učit programovat?	11
3.4 Proč se učit právě jazyk Java?	12
3.5 Proč webové aplikace?	13
3.6 Pár slov o jazyku Java	13
4 Základní pojmy	15
4.1 Data	15
4.2 Algoritmus	15
4.3 Paměť	18
4.3.1 Ukládání čísel	18
4.3.2 Ukládání znaků	19
4.3.3 Ukládání logických hodnot	19
4.3.4 Jak počítač rozumí informacím v paměti	19
4.4 Proměnná	20
4.5 Primitivní datové typy a přetypování	20
4.6 Java výrazy a příkazy	22
4.7 Stromová struktura dat	24
4.8 Model reálného světa	25
4.9 Fyzikální objekt	25
4.10 Programový objekt	26
4.11 Třída objektů	26
4.11.1 Diagram modelu tříd	27
4.11.2 Název třídy	28
4.11.3 Atributy	28
4.11.4 Metody	28

4.11.5 Konstruktor	29
4.11.6 Třída ve zdrojovém kódu	29
5 Od třídy k reálnému kódu	31
5.1 Užití objektu	31
5.1.1 Texty v jazyce Java	31
5.1.2 Vytvoření instance a užití třídy	31
5.1.3 Autoboxing	33
5.1.4 Neplatné objekty null	34
5.1.5 Vztahy mezi třídami	35
5.2 Další poznámky ke třídám	38
5.2.1 Viditelnost metod, atributů a tříd	38
5.2.2 Dědičnost	39
5.2.3 Výjimky	42
5.2.4 Balíčky	45
5.2.5 Komentáře kódu a JavaDoc	46
5.2.6 Interface	48
5.2.7 Generické datové typy	49
5.2.8 Inline třídy a lambda výrazy	50
5.2.9 Třída typu Record	51
5.2.10 Knihovny	52
5.3 Datový typ pole	52
5.3.1 Pole vytvořené metodou třídy	53
5.4 Vybrané třídy standardní knihovny	54
5.4.1 Třída String	54
5.4.2 Rozhraní List	55
Třída ArrayList	56
List s typem prvku	57
5.4.3 Rozhraní Map	57
5.4.4 Rozhraní Stream	58
5.4.5 Třída BigDecimal	59
5.4.6 Shrnutí kapitoly o třídách	61
6 Webové technologie a pojmy	62
6.1 XML – rozšiřitelný značkovací jazyk	63
6.2 HTML – hypertextový značkovací jazyk	65
6.3 CSS – Kaskádové styly	66
6.4 URL – Adresa internetové stránky	69
6.5 JSON – úsporný datový formát	70

6.6 Shrnutí	71
7 Řešené příklady	72
7.1 Instalace	73
7.1.1 Hardware a operační systém	73
7.1.2 Apache Maven	74
7.1.3 Znakový terminál	75
7.1.4 Získání příkladů	75
7.1.5 Instalace vývojového prostředí	75
7.1.6 Spouštění příkladů	76
7.1.7 Co dělat při potížích?	76
7.1.8 Virtuální počítač	77
7.1.9 Virtualizační kontejner	78
7.1.10 Vývojové editory	79
7.2 Servlety	79
7.2.1 Hello, World!	80
První servlet	81
Výsledek servletu	84
7.2.2 Datový model HTML stránky	84
Připojení knihovny do projektu	87
7.2.3 Programové výrazy	88
7.3 Tvorba tabulek	90
7.3.1 Jednoduchá tabulka	90
Příkaz for	91
Inkrementace a dekrementace	92
Řešení úkolu	93
Alternativní procházení pole	94
Podmíněný příkaz if-else	95
Tabulka náhodných čísel	95
7.3.2 Přehled vozidel	97
7.4 Formuláře	99
7.4.1 Formulář s jedním vstupním elementem	99
7.4.2 Formulář s více vstupními elementy	101
Regulární výrazy	102
Formulář osobních údajů	103
Ternární operátor	106
Hodnocení platnosti textů	107
7.4.3 Počítání slov	108

7.5 Zábava	110
7.5.1 Vlastní rodič servletu	110
7.5.2 Bodové kreslení	111
Pomocná třída Base64Converter	113
Parsování textu	113
Class – třída pro popis tříd	114
Logování událostí	114
Třída Optional	115
7.5.3 Binární podoba textu	115
Řešení	116
7.5.4 Piškvorky s defenzivní strategií hry	118
Diagram tříd	119
Jak to funguje?	119
Enumerátor	121
Příkaz switch	123
Popis tříd diagramu a jejich metod	124
Zpracování dotazu	125
7.6 Interaktivní aplikace s AJAX	126
7.6.1 Co je to AJAX	127
7.6.2 Testování regulárních výrazů	128
7.6.3 Piškvorky s rychlejší odezvou	131
7.7 Herní strategie od umělé inteligence	134
7.7.1 Jak formulovat požadavek na herní strategii pro AI	134
7.7.2 Závěrečné kroky a autorská práva	135
7.7.3 Automatizované testy	135
7.8 Verzování zdrojového kódu	136
8 Úvod do databází a práce s daty	139
8.1 Základní pojmy relačních databází	139
8.2 Relace a entity	140
8.3 Jazyk SQL aneb jak mluvit s databází	141
8.3.1 Tvorba databázové tabulky	141
8.3.2 Vložení řádku	142
8.3.3 Čtení řádku	143
8.3.4 Změna záznamu	144
8.3.5 Mazání řádku	144
8.3.6 Databázové transakce	145
8.4 Programové rozhraní Javy	145

8.4.1 Základní rozhraní JDBC	145
8.4.2 Pokročilé rozhraní JPA	146
8.4.3 Jak usnadnit práci s JDBC	147
8.5 Hledání hotelů v jazyce Java	147
8.6 Diagram tříd	148
8.7 Životní cyklus databázového spojení	149
8.8 Čtení databáze v Java objektech	151
8.9 Vkládání Java objektů do databáze	153
8.10 Generická abstraktní třída	154
9 Jak psát dobrý kód	156
Reference a zdroje pro další studium	158
Rejstřík slov	161

1 Předmluva ke druhému vydání

Kniha, kterou právě čtete, je úvodem do světa tvorby aplikací. Nečekejte však suchý popis programovacího jazyka. Čtenář se na jednoduchých příkladech naučí, jak při tvorbě programů přemýšlet. Pokud vás v této souvislosti straší slovo „algoritmicizace“, kniha vás nezklamе. Neobsahuje partie z teoretické informatiky, namísto toho je vše vysvětleno formou příkladů pochopitelných i pro naprosté nováčky ve světě tvorby software.

Tato publikace však návodem, jak při programování přemýšlet, nekončí. Čtenář se dozví, jak používat jazyk Java, jeho pravidla, a v neposlední řadě knihovny, které s tvorbou software pomohou. Tento jazyk je již dlouho osvědčenou volbou pro výuku základů programování, jeho znalost zároveň uplatníte i v praxi. Ani jazykem Java záběr knihy nekončí. V knize se dozvíte o základních technologiích webu a naučíte se tvořit webové aplikace.

Text zabíhá i mimo téma základů nutných pro vytvoření fungujícího programu. Dozvíte se, jak zdrojový kód organizovat, aby byl přehledný a pochopitelný, nebo proč a jak zdrojový kód obohatit o dokumentaci. Jistě oceníte popis aplikací, které s programováním pomohou, například editoru – vývojového prostředí. Seznámíte se i s dlouhodobě osvědčenou a stále používanou technologií, díky které je možné své softwarové projekty efektivně spravovat nebo sdílet s dalšími vývojáři. Kromě příkladů částí programu v textu je součástí knihy i hotová aplikace spolu s návodem na její zprovoznění. Vedle možnosti prohlédnutí všech detailů je tak možné se učit pomocí zkoušení si vlastních úprav.

Přeji příjemné vykročení do oblasti programování při čtení této knihy.

Ing. Ondřej Guth, Ph.D. v roce 2022

2 Úvodní informace

V této kapitole jsou uvedeny některé důležité informace, které však nemají přímý vliv na porozumění technickému výkladu.

2.1 Ochranné známky

Oracle, **Java** a **VirtualBox** jsou registrované ochranné známky společnosti Oracle Corporation anebo jejích poboček. Autor knihy nemá žádnou vazbu ke společnosti Oracle. **Apache Maven**, **Apache Tomcat**, **Apache NetBeans** a **NetBeans** jsou ochranné známky neziskové organizace Apache Software Foundation (ASF) [25]. **Ubuntu**, **Xubuntu** a **Canonical** jsou registrované ochranné známky společnosti Canonical Ltd. **Microsoft** a **Windows** jsou registrované ochranné známky společnosti Microsoft Corporation v USA anebo jiných zemích. **Docker** je registrovaná ochranná známka společnosti Docker, Inc., v USA anebo jiných zemích. Docker, Inc., a také další strany mohou mít práva k ochranné známce. **Eclipse** a **Jetty** jsou registrované ochranné známky společnosti Eclipse Foundation, Inc., ve Spojených státech a případně v dalších jiných zemích. **ECMAScript** je ochranná známka skriptovacího jazyka specifikovaná standardem ECMA international.

2.2 Vyloučení odpovědnosti

Mějme na paměti, prosím, že vzorové ukázky programového kódu byly vytvořeny za účelem výuky. Naznačují koncept, ale obsahují některá zjednodušení, například ošetřování vyhozených výjimek je z důvodu stručnosti omezené, a proto ukázky nejsou určeny přímo k produkčnímu použití.

I když autor věnoval značné úsilí odstraňování chyb a překlepů v textu, nelze vyloučit jejich přehlédnutí. Opravy, které byly zaregistrovány po vydání knihy, najdeme na její domovské stránce [1], kde lze nahlásit případné nesrovnalosti ve výkladu či jiné připomínky. Děkuji za všechny konstruktivní podněty.

2.3 Licence ukázkových příkladů

Po zakoupení knihy si prosím uschovejte doklad o nákupu, protože vás opravňuje používat ukázkové příklady k soukromým i komerčním účelům. Distribuce zdrojového kódu k této knize je možná pouze při zachování původního komentáře v hlavičce. Třetí strana je oprávněna použít zdrojový kód pouze pro své vlastní studium, jinak je třeba získat vlastní licenci zakoupením knihy nebo e-booku. Licence tak umožňuje pedagogům použití ukázkového projektu při výuce. V případě nejasností se obraťte na vydavatele knihy, nebo přímo na autora, kontakty najdete na internetové stránce knihy [1].

Zvažte, prosím, že výroba knihy není jedinou nákladovou položkou, další výdaje souvisí s propagací a distribucí. Děkuji tímto za podporu i pochopení.

2.4 Typografie

Slova psaná *kurzívou* budou označovat názvy produktů a nové technické termíny. Kvůli jejich vzrůstajícímu počtu však tyto termíny nebudou vyznačovány v celém rozsahu knihy, ale jen ve vybraných částech pro zdůraznění jejich specifického významu. Slova psaná *neproporcionálním* písmem (znaky s pevnou šířkou) značí programové výrazy a příkazy, klávesy nebo názvy souborů. V ukázkách zdrojového kódu jsou klíčová slova jazyka *Java* vyznačena modře (●), třídy objektů zeleně (●) a literály červeně (●).

2.5 Různé

Jména osob, uvedená v programových ukázkách v této knize, jsou smyšlená za účelem názorného výkladu a jejich případná podobnost s reálnými osobami je čistě náhodná.

3 Úvod a motivace

Write once, run anywhere.

— Sun Microsystems, americká společnost

Od roku 1991 usilovala firma *Sun Microsystems* o vytvoření jednoduchého, robustního, objektově orientovaného programovacího jazyka, jehož aplikace by byly nezávislé na platformě zařízení. Hlavní myšlenku reprezentoval slogan v záhlaví této kapitoly. Vedoucím projektu a původním autorem byl kanadský softwarový programátor James Gosling. Roku 1996 vydala firma první oficiální verzi jazyka pod názvem *Java* a o jedenáct let později (roku 2007) uvolnila většinu zdrojových kódů pod licenci **open-source**. Počátkem roku 2010 proběhla akvizice firmy *Sun Microsystems* společností *Oracle*, která se tak stala vlastníkem oficiální implementace Java SE platformy.

3.1 Proč vznikla tato kniha?

Když jsem s jazykem *Java* začínal, měl jsem pocit, že učebnice by se dala napsat i zábavnější formou. Po letech praxe jsem zveřejnil článek o tvorbě webových stránek v Javě pomocí objektového modelu HTML elementů. Napadlo mě, že právě to by mohl být skvělý základ pro interaktivní příklady při výuce. Když jsem pak v knihkupectví otevřel jednu z nových učebnic, znovu jsem narazil na formální popis, černobílé obrázky a ukázky postavené na zastaralé knihovně Swing. Proto jsem se rozhodl vykročit na nejistou dráhu autora inovativní učebnice programování. Výsledek máte právě před sebou.

Abych příklady co nejvíce přiblížil reálným aplikacím, ponechal jsem názvy programových konstrukcí (jako jsou *třídy*, metody či komentáře) v angličtině. Pro pochopení principů webových aplikací si vysvětlíme základy jazyka *HTML* (z anglického *Hypertext Markup Language*) a zmíníme i další technologie. Kniha má také přesah do oblasti návrhu a životního cyklu informačních systémů. Vzhledem k širšímu záběru témat se nebudeme zabývat všemi aspekty jazyka do nejmenších detailů. Místo toho se zaměříme raději na praktické využití, pochopení souvislostí a využití užitečných vlastností. Jsem si vědom, že ve snaze o čtivost textu jsem se občas dopustil určitého zjednodušení. Kniha tedy neposkytuje úplnou specifikaci jazyka, ale nabízí spíše nadhled potřebný pro další samostatné studium. Výklad se záměrně vyhýbá konstrukcím, které jsou sice platné, ale v praxi považované za nevhodné či zastaralé. Důležitým doplňujícím zdrojem informací je dokumentace standardní knihovny zvaná *JavaDoc* [5]. Užitečné rady a řešení problémů lze najít také na serveru *Stack Overflow* [15]. Pokud se podaří probudit ve čtenáři zájem o vývoj aplikací, splní jeden ze svých hlavních cílů.

3.2 Co budeme potřebovat?

Kniha předpokládá, že čtenář je běžným uživatelem internetu, zvládne instalaci počítačových programů (například hry nebo internetového prohlížeče), orientuje se v základních pojmech, jako jsou například *pevný disk* či *soubor* na disku, a rozumí organizaci uložených *souborů* na disku. První kapitola se zaměřuje na motivaci výuky programovacího jazyka *Java* a zmiňuje také výhody webových aplikací.

Pro lepší pochopení obsahu knihy doporučuji zkoušet si jednotlivé příklady na počítači a následně zkoumat vliv vlastních úprav zdrojového kódu na chování spuštěné aplikace. V případě potíží je vždy možné aktuální projekt nahradit původní verzí jejím rozbalením z archivu.

Co tedy budeme potřebovat pro spuštění ukázkových příkladů?

1. Počítač (či notebook) s volnou kapacitou RAM **minimálně** 1 GB a 1 GB **volného** místa na pevném disku s operačním systémem *Windows*, *Linux*, *MacOS*, případně i jiným, na který lze nainstalovat *Java Development Kit*.
2. Připojení k internetu nejen pro instalaci potřebných programů, ale i k automatickému stažení nezbytných knihoven během spuštění přiložených příkladů.
3. Prostředí *Java Development Kit*, verze 25, pro sestavení a spuštění příkladů.

Další podrobnosti lze najít v kapitole [O instalaci](#).

3.3 Proč se učit programovat?

Pokud se vám dostala tato kniha do ruky, zřejmě už jste nějakou motivaci našli. Pracovní trh se potýká s nedostatkem odborníků, a to nejen v oboru informačních technologií (dále jen IT). V mnoha oborech může být řešením nasazení automatizace či umělé inteligence, nic z toho se však neobejde bez vývojářů softwaru (SW), což ještě více posílí poptávku po IT odbornících. Běžným obchodníkům pomůže někdy i jednoduchá prezentace zboží (či služeb) na internetu s možností sestavení objednávky a následné platby.

Je dobré vědět, že zadání projektu i výsledek práce SW vývojáře se sdílí relativně snadno přes internet, a tak pokud někdo má dostatečné jazykové znalosti, a získá zároveň důvěru zákazníka, může dodávat svoji práci třeba na druhý konec světa z pohodlí svého domova.

3.4 Proč se učit právě jazyk Java?

Říká se s nadsázkou: „Kolik právníků, tolik názorů.“ U programovacích jazyků je to podobné: diskuze o výhodách různých programovacích jazyků bývají velmi emotivní, přitom každý argument může mít svůj díl pravdy. V této nepřehledné situaci může být pro začátečníka obtížné vybrat správný směr. Proč tedy *Java*?

1. Programovací jazyk *Java* patří na trhu práce dlouhodobě k nejžádanějším. Je tedy pravděpodobné, že čas strávený studiem se podaří brzy zhodnotit [6].
2. Hotové aplikace lze spouštět (při dodržení určitých pravidel) na různých operačních systémech (například *Windows*, *Linux*, *MacOS*), pokud je na nich k dispozici běhové prostředí zvané *Java Runtime Environment* (dále jen *JRE*). Takové schopnosti programovacího jazyka se označují výrazem multiplatformní. Standardní *Java* obsahuje také sofistikovanou knihovnu na tvorbu plnohodnotných desktopových aplikací pro podporované platformy.
3. Nástroje nezbytné pro vývoj a provoz standardních komerčních aplikací lze získat zdarma, včetně pokročilých editorů zaměřených na vývoj aplikací (dále jen IDE z anglického *Integrated Development Environment*), podporujících i sestavení projektu a jeho spuštění. Referenční implementace *Javy* s otevřenou licencí má název *OpenJDK* [4]. Při instalaci *Javy* však nejsme vázání na jediného dodavatele, její implementaci nabízí několik dalších společností.
4. Vývojáři *Javy* mají k dispozici rozsáhlou nabídku různých **knihoven** s otevřeným zdrojovým kódem (anglicky *open-source*), které pokrývají široké spektrum nejrůznějších témat, což šetří vývojářům drahý čas i zbytečnou práci. Jedním tématem se někdy zabývá hned několik knihoven, které se liší svým programovým rozhraním či implementací.
5. Kolem jazyka se vytvořila silná komunita, která přispívá ke včasnému odhalení případných chyb či komplikací.
6. Vývojáři jazyka *Java* dosud věnovali značnou pozornost zpětné kompatibilitě jazyka při vydávání jeho nových verzí. V praxi to znamená, že uživatel má velkou naději, že spustí starší *Java* projekt i na poslední verzi prostředí (anglicky *run-time*). Vývojáři zase mohou používat (kompilovat) starý zdrojový kód bez úprav v poslední verzi překladače.
7. Jazyk nabízí silnou typovou kontrolu, která urychluje odhalení některých chyb zápisu zdrojového kódu, a tím šetří čas potřebný na testování aplikace.
8. *Java* se řadí k programovacím jazykům, které za běhu aplikace uvolňují automaticky paměť po nepotřebných objektech, což urychluje vývoj a eliminuje některé problémy s vyčerpáním paměti. Uvolňování paměti má na starost algoritmus označovaný anglickým termínem *Garbage collector*. V určitých situacích (například během řízení časově kritických procesů) však může krátké

časové prodlení spojené s uvolněním paměti představovat handicap, který lze ovšem eliminovat výběrem vhodné strategie algoritmu *Garbage collector*.

9. Programovací jazyk *Java* je k dispozici vývojářům relativně dlouhou dobu a dnes už je standardem pro výuku objektového programování (OOP). Znalost principů objektového programování jazyka *Java* může usnadnit pochopení objektového přístupu také v jiných jazycích.

3.5 Proč webové aplikace?

Webové aplikace pro internetové prohlížeče se těší stále větší oblibě koncových uživatelů i provozovatelů a důvodů je hned několik.

1. Internetové připojení je dnes už snadno dostupné pro většinu uživatelů osobních počítačů i mobilních zařízení.
2. Nové internetové technologie umožňují vývojářům stále zlepšovat ergonomii webového uživatelského rozhraní, které se pomalu blíží komfortu desktopových aplikací.
3. Webové aplikace jsou na operačním systému prakticky nezávislé, klienti tedy mohou používat libovolné zařízení, které poskytuje internetový prohlížeč.
4. Distribuce nových verzí SW produktů k zákazníkovi má minimální náklady.
5. Pro útočníka je obtížné webovou aplikaci odcizit, nebo prolomit její licenční omezení.

3.6 Pár slov o jazyku Java

Java je objektový programovací jazyk se silnou typovou kontrolou. Objektově orientované programování (dále *OOP*) je specifický způsob zápisu zdrojového kódu do textových souborů popisujících *třídy*. Ty mají svůj *název*, *datovou složku* a skupinu *algoritmů*, jež jsou obsaženy v pojmenovaných útvarech zvaných *metody*. Vlastnostmi *OOP* se budeme zabývat později, předtím si však ještě ujasníme některé základní pojmy z informatiky.

Zdrojový kód jazyka *Java* se zapisuje do textových souborů (s příponou *java*) podle pravidel, kterým se říká *specifikace jazyka* [3]. Jak se programovací jazyk vyvíjí, vznikají nové verze specifikace, které korespondují s určitým *Java* prostředím (instalovaným na počítači). Staré programy zpravidla fungují i v novějších prostředích *Javy*, této vlastnosti se říká *zpětná kompatibilita*. Příklady ke knize byly odladěny ve verzi *Java* 25, pravděpodobně je však bude možné používat (bez dalších úprav) i na verzích vyšších. Verze 25 *LTS* má dlouhodobou podporu.